

כוטבין וגונתגין לו⁽¹⁸⁾

בוטבין וגונתגין לו⁽¹⁹⁾

אמר ליה ربashi לאמייר: והא אמר רב כי אלעוז: כופין אותו ודן בעירו, ונתן טעם לדבריו, ומסתבר טעמו, האם יוציא מנה על מנה?

ומתרץ אמר: הגי מילוי דברי רב כי אלעוז נאמרים רק היכא דקאמער ליה אין לה מלוה, ולא יוציא המלה מנה על מנה, אבל אם אמר אין מלוה ליה, יכול לכופו, כי: "עבד להוז לאיש מלוה". וזהו פסוק בספר משלי וכיון שהתחייב אליו כעבד אל אדונו ילק אחריו⁽²⁰⁾.

הגמרה מספרת עובדא על משפט שלחו למר עוקבא.

שלחו ליה מטבריא שבארץ ישראל למגר עוקבא שהיא אב בית דין בבל. וכן נאמר בשילוחות:

ל"זיוו ליה כבר בתיה! השליך מיעודה אל מר עוקבא שעור פניו מקרין כשל משה

19. וכותב הנמוקי יוסף שבית דין אינם כוטבין לו הטעמים והראיות מהם יצא להם פסק הדין, אלא כותבין טענות שני בעלי הדין, ופסק הדין, וכותב זה יכח אותו לבית הועוד, והם יביאו טעמים וראיות משליהם.

20. כתבו הרמ"ה והמרדי כי והנמוקי יוסף שדין זה אמר רק במלוה ולזה, שהרי מפורש הטעם משום "עבד לה לאיש מלוה". אבל הרא"ש כותב, והוא הדין בכל תובע ונتابע, שהרי הטעם הוא "וכי יוציא זה מנה על מנה", וטעם זה שיריך בכל התביעות. ובמאור הרמ"ך, שככל תובע המתרעם על

יעוד אמר רב ספרא: והיבמה הולכת אחר היבם לחתירה בחליצה. כמו שיבואר.

על הלכה זו האחורה דינה הגمرا:

עד כמה צריכה היבמה לכלת אחרי היבם? אמר רב כי אמי: אפילו מטבחה לציפור, אף שישיבת טביה גודלה مثل ציפור, הולכת אחורי לציפור.

אמר רב בהנא: מאי קרא מאיזה פסוק דרישין כן?

נאמר בפרשת חיליצה (דברים כד): וקראו לוי זקני עירו, ודרשין "עירו" ולא זקני עירה.

הגמרה חוזרת לדין שנים שנחטעמו בדיין, ואחד אומר נدون כאן ואחד אומר נלק בבית הועוד.

אמר אמייר: חילכתא! כופין אותו וילך

פוסקים את הדיין, כי הרי הבעלי דין אינם לפניהם, אלא כותבין חוות דעת גורידא.

18. כתב הרמ"ה, כיון שרוצה לילך בבית הועוד וכפוהו לדון בעירו, لكن יש לו את הזכות לבקש שיכתבוهو את הסבר פסק הדין, כדי שיוכל לילך בבית הועוד ולטעון שם טענותיו, ועד אז אינו מרצה מפסק הדין.

וכתבו הראשונים, אבל אם לא כפוהו לדון בעירו, אין בית דין חייב לכותבו לו סברות פסק הדין.

ועיין בחידושי רבינו יונה ובתוס' ובשו"ת אבתקת רוכל (סימן יט) ובשוו"ת הב"ח (סימן כ"ב)